

Forfatter: Dalgas, Ernesto

Titel: Udrag fra Dommedags Bog

Citation: Dalgas, Ernesto: "Dommedags Bog", i Dalgas, Ernesto: *Dommedags Bog*, udg. af Henrik Schovsbo, Det Danske Sprog- og Litteraturselskab, Borgen, 1996, s. 69.
Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/catalog/adl-texts-dalgasdomval-shoot-idm139915689919072/facsimile.pdf> (tilgået 26. april 2024)

Anvendt udgave: Dommedags Bog

hed, som ingen modig frygter?» Da strakte Spinoza sit Rørspir ud over de tolv, og Flammer slog ud af Væggen ved de Kræfter, der udgik fra hans Haand, og for ham knælede hans tolv Apostle. Da sagde han – og hans Stemme skar som et Sværd igennem den Nynnen, hvormed Alverdens Hav dysser sig selv i Søvn:

»Se, jeg forkynder for Eder Kødets Evangelium.
Dyrker kun Pan, Cupidinem, Bacchum og Helium.
Lever efter Evne. Lader alle Drifter løse,
Følger Eders Lyster, i muntre Piger og Knøse.
Lyder den Lov, der er skrevet i Eders fyrige Lænder,
I Eders tørstige Gane og de fugtige, skælvende Hænder.
Tilfredsstil, hvert Barn, hver Kvinde og hver Mand,
Det hermeligste Ønskes skamfuldeste Brand.
Du Fjante – bliv Skøge. Du Hader – dræb din Fjende.
Du Usling – bland Gift. Du Yngling – forfør en Kvinde.
Du Hersker – rid med Torden og Død igennem Staden.
Du Krigsmand – hug dem sønder, de, som le ad Dig paa Gaden.
Du Proletar – hug Lommekniven i Rigmandens Hals.
Du Hore – skænk kun Gift for dem, for hvem Du er til fals.
Du fromme – bed. Du Vismænd – ti. Du glade Daare – le.
Hver leve efter sin egen Viljes inderste Ide.
Jeg siger det til Eder, som her høre derpaa,
Og til alle Jordens Slægter, saa vide min Røst kan naa:
I Attraa taler Pligten. Den er det højeste Bud.
Idet Du følger Driften, elsker og lyder Du Gud.
Min er den frelsende Lære, den saliggørende Tro.
Absolve. Pax vobiscum. Dispense. Libero!»

Jeg lyttede og blev grebet af den Tanke, som alle tænkende ere fortrolige med: Ak, hvorfor afholde vi os? Til hvad Nytte leve vi som Munke og uden Munkes Ære? Hvilket Endemaal er der at vinde ved denne pinlige Kamp for Renhed, Retfærdighed og Selvbeherskelse, som ingen takker Dig for, og som kun opvækker Menneskenes Nid? Ja, der er Magt i Kødets Evangelium, og ofte maa det synes Sandhed for en Sjæl, der stedes i Fristelse, Lidelse og Angest. Ja, naar en Usling præker denne Lære, da vende vi os bort

med Foragt: men naar en sanddru, ren og retfærdig Herre som Spinoza forkynder det samme med alle Erfaringens og Logikkens Vaaben, da virke Grundene ved deres egen Kraft. Og hvilken Modgrund beviser os Moralens Gyldighed? Ak, naar man hører Lærere, Præster, Forældre, Onkler og navnlig Tanter disputere for den Moral, de ikke selv udøve, da give de tyve og fyrrertyve Grunde, der nok tilsammenlagte virke ved deres Masse og deres Patos, men hvoraf ingen enkelt, set for sig, med logisk Sikkerhed neutraliserer Lastens Argumenter.

Med saadanne Tanker kæmped jeg bekymret, og alt trængte ind i min Hu de Fristelser, for hvilke – efter Thomas à Kempis' Ord – ej nogen Dag, end ikke nogen Time den ædige Eneboer ved sig fri. Da raabte jeg i min Nød: »Er der da ingen paa Jord og i Himmel, der ej blot ved Troens og Haabets fromme Illusion og Kærlighedens Selvbedrag hæver sig over Bryndens, Vredens og Fejhedens Magt? Men som ved klar, nøjagtig og sikker Erkendelse tilintetgør de trende Djævle i vort Bryst!«

Da saa jeg imod os vandre paa Havet en lysende Skikkelse. Jeg troede, det var Nazareeren. Men se, da han kom nær, saa jeg, det var ej ham; thi skægløs var han.

Da sagde han, mens Havet sydede i de røde Fodtrin, han havde traadt, som smeltet Bly, der æder Kød:

»I Blomsterlandet, det violblaa Land,
Og paa den hvide Strand, den kolde Strand,
Og i det dybe, hede, gule Sand
Erkendelsen den sanddru vinde kan.«

Og dermed traadte han atter sin blodige Sti ud over det sydende Hav. Jeg stod tilbage, og ihvorvel jeg ej forstod hans Gaadeord, vakte de dog Aneisen om en højere Erkendelse end den, som lærtes af denne Kejser Nero blandt Filosofer. Jeg ventede et Ord fra ham; men se, hans Øje var fæstet paa Gulvet, og jeg tror slet ej, han havde fornummet den gule Herres Tilsynekomst. Jeg fulgte hans Blik. Og det var fæstet paa en liden Pøl af Blod der, hvor den røde Nymfes Lig havde ligget. Og Lyset flimred der med okkergul Glans i dansende Ringe, der trak sig ud og ind som en bestandig